

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
3/4 10 »
1/2 5 »

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob nočem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in „Kazipot po Ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva krat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne službe“ ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računijo po „Palm“-vrstah tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaki vrsti. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. —

— Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsti. Za oblike in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčić) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. popoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopis naj se pošilja le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREC“ izbaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali glid. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos. Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Casserna.

Regulacija Soče.

Interpelacija

poslanca Alojzija Štreklja in tovarišev na Njih. Ekselence gg. ministre poljedelskega, trgovskega, vojnega in za notranje posle radi potrebe istočasne regulacije gorenjega dela Soče s spodnjim delom in potrebe ustanovitve drugega hidravličnega urada v deželi Goriško-Gradiščanski.

Med najnujnejše gospodarske potrebe naše dežele spada regulacija reke Soča. Misel na to regulacijo je pri merodajnih faktorjih že jako stara, ali še le v slednjem času so se storili koraki, na podlagi katerih smemo upati — ali kdo ve še: kdaj! da se res izvede tako potrebna regulacija naše deželne reke.

Ustanovil se je namreč l. 1903. v Gradišču ob Soči hidravlični urad. Sklep deželnega zbora Goriško-Gradiščanskega z dne 24. junija 1901. se je glasil tako, da se ustanovi dva hidravlična urada: eden v Gradišču ob Soči, drugi pa za gorati del naše dežele. Ali ustanovil se je le en hidravlični urad, namreč oni v Gradišču ob Soči.

O tem se je mnogo razpravljalo v domačih listih, zlasti pa v „Soči“. Kazalo se je na neumestnost ustanovitve samo enega hidravličnega urada ter poudarjalo v prvi vrsti potrebo hidravličnega urada za gorati kraj naše dežele, kakor se je tudi glasil že omenjeni deželnozborni sklep. Vsakdo je bil pač tega mnenja, da treba, če že ne prve, vsaj istodobne uravnave Soče v gornjem toku. Na javno razpravljanje se je oglašil sam nadinženir Grünhut ter dal uredništvu „Soče“ pjasnila, da hidravlični urad v Gradišču ni ustanovljen le za nižino, marveč da ima v projektu regulacije obsežen cel tok Soče, da so instrukcije vlade v tem pogledu točne ter da določajo popolnoma jasno, da se ima regulirati cel tok Soče. Da so pričeli z delom v nižini, zato da so merodajni tehnični oziri; urad da se more tudi premestiti, kadar skonča delo v nižini ali ako se mu zdi potrebno poseči po delih v goratem delu dežele. Takrat, to je bilo l. 1904., je bilo tudi še sporno

vprašanje denarna stran regulacije. Namigavalo se je, naj bi dežela že sama od sebe vtilarala za regulacijo kako svoto, ker v takem slučaju bi bila vlada siljena tudi takoj prispevati. Poudarjalo se je pri tem, da vlada ne smatra Soče za obmejno, ampak za deželno reko.

Časi so tekli naprej. Kaj je v tem času pravzaprav storil hidravlični urad v Gradišču ob Soči, ni znano javnosti. Vemo le to, da Soča napravlja ob povodnjih in nalivih vsako leto občutno škodo ter da votira deželni zbor goriški vsako leto velike svote za obrambna dela pri Soči v Furlaniji. Gornji tok je zamenjarjen slej ko prej.

Prišlo je leto 1907. Z uvedbo splošne in enake volilne pravice je prišlo v vlado nekaj več duha za različne gospodarske potrebe. Začela pa se je vlada brigati iz vsem dobro znanih vzrokov posebno za južne dežele monarhije. Začela je veliko gospodarsko akcijo v Dalmaciji. Za Dalmacijo je obljubila tudi veliko gospodarsko-politično akcijo za Primorje. Tu je stopila takorekoč kar sama na površje potreba regulacije Soče. Vlada je vzela to reč z vso živahnostjo v roke ter obrnila svojo pozornost na Furlanijo. Vršil se je obhod komisije v svrhu regulacije Soče, Tera in Idrije. Kaj in kako je bilo pri tem pregledovanju, posnemamo najboljšo iz lista „Samouprava“, ki ga izdaja deželni odbor naše dežele.

„Samouprava“ piše:

Od 8. do 12. oktobra se je vršil obhod v svrhu pregledovanja načrtov za ureditev Soče, Tera in Idrije, katere (načrte) je izdelala c. kr. hidrotehnična ekspozitura v Gradišču.

Komisijo je vodil namestništveni svetnik dr. Pipitz. Namestništvo je zastopal c. kr. višji stavbni svetnik inženir pl. Porenta; poljedelsko ministerstvo sta zastopala jeden konceptni uradnik in znani tehnik c. kr. dvorni svetnik vitez Edvard Markus; ministerstvo notranjih zadev je bilo zastopano po c. kr. stavbnem svetniku Arturju Polt; vojno ministerstvo po dveh častnikih; zastopani so tudi bili trgovinsko ministerstvo, pomorska vlada in c. kr. priv. furlanska železnica. C.

kr. hidrotehnično ekspozituro v Gradiški je zastopal nadinženir Grünhut.

Deželni odbor so zastopali deželni glavar komander vitez Pajer de Monriva, deželni svetnik dr. Alojzij Pettarin in predsednik deželnega stavbenega urada, inženir Giessig.

V označenih dneh je komisija obhodila Ter, spodnji tok Idrije in Soče od železniskega mosta do morja.

Dne 12. oktobra se je podpisal v Gradiški komisijski zapisnik.

Zastopniki deželnega odbora so dali na zapisnik izjavo v tem-le smislu.

Izjavili so, da pozdravljajo z veseljem zanimanje pristojnih činiteljev c. kr. državne uprave za ureditev srednjega in spodnjega Sočinega toka, za ureditev Tera na avstrijski strani in za uravnavo spodnjega toka Idrije.

Omenili so, da smatrajo ureditev zgoraj omenjenih vodnih tokov za nujno potrebno in da so pričakovali z zaupanjem izvršitve označenih del, katera se omogoči s sporazumnim sodelovanjem vseh prizadetih činiteljev.

Opazili so nadalje, da so kmetijski interesi, ki so v svezi s projektiranimi deli, take važnosti, da pričakuje deželna uprava od izvršitve cele naprave, da bode pospešila gospodarsko blagostanje naše dežele.

Poudarjali so, da bodo z izvršitvijo ureditve rodovitna zemljišča, ležeča ob Soči in Teru, obvarovana pred upostojenjem vodâ, razven tega pa, da se bodo mogla zemljišča, ki so sedaj vedno močvirnata, zopet odlojavati.

Ko se odpravijo močvirja, nastopijo tudi v zdravstvenem oziru drugačne razmere in se bodo škoda, ki jih provzreča malarija, znatno zmanjšale.

Z osuševanjem močvirnatih zemljišč in z izboljšanjem gospodarskih in zdravstvenih razmer se vstvari tudi podlaga za uspešen boj proti pelagri, kar pozdravlja deželna uprava s socialnega in gospodarsko-političnega stališča z vsem srcem.

Zastopniki deželnega odbora so izjavili, da vidijo v intenzivnem zanimanju osrednjih činiteljev in državne uprave v obče za izvr-

šitev projektirane uravnave, nekaj refleksi namerov, ki jih je Nj. Prevz. gospod. minist. sterski predsednik navajal v preteklem zasedanju državnega zbora, namreč, da hoče prihiteti na pomoč Primorski, torej tudi Goriško-Gradiščanski deželi v svrhu, da se povzdigne to delavno in patrijotično ljudstvo do blagostanja.

Zastopniki deželnega odbora so nato izrazili željo, da bi se c. kr. hidrotehnični ekspozituri v Gradiški dala navodila glede takojšnje poprave načrtov v smislu sklepov na licu mesta.

Priporočali so tudi, da se zajedno z ureditvijo vodnih tokov zgrade nasipi, ki so za kmetijstvo velikega pomena, ter so poudarjali, da je deželni odbor pripravljen predložiti visokemu deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju nalične podloge v svrhu podelitve primerne podpore iz deželnega zaloga.

Glede zveze z morjem omenjali so zastopniki deželnega odbora, da je spodnji Sočin tok, t. j. do izliva Mondine, že 25 do 30 let ploven, in da so se prevažali po Soči pesek, grušč in kmetijski prideiki iz Pierisa, S. Kanciana, Fiumicela in iz bližnjih krajev v Trst in Istro.

Ker pa se je začel zbirati pod izlivom Mondine grušč, ovirala in deloma onemogočila se je plovnost, kar je bilo v veliko škodo obrežnih vasi; te škode se morejo popraviti le s tem, da se napravi Sočo zopet plovno. Da se ta zahteva izvrši, je nujno potrebno, kajti, s tem dobijo kraji ob spodnjem Sočinem toku zveze, ki so zelo potrebne, ako se upošteva, da se bodo pridelki po uravnavi vodnih tokov, zlasti pa z namakanjem tržiške ravani močno povzdignili.

Zastopniki deželnega odbora so k zaključku še izrazili upanje, da bode, z ozirom na plovnost Soče, tudi c. kr. trgovinsko ministerstvo uspešno sodelovalo, nalik drugim državnim činiteljem, pri izvršitvi uravnavnih del.

(Konec prih.)

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski episal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

— Zares, gospod, prečudni ste, odvrne Aramis; prišli ste me iskat, da bi mi stavili predloge; toda ste mi jih li stavili v resnici? Ne: poskušali ste me, to je bilo vse. Torej, kaj sem vam rekel? Da je Mazarin neznošen pedant in da ne bom služil Mazarina. Toda to je bilo res vse. Ali sem vam rekel, da ne bom tudi komu drugemu služil? Nasprotno, zdi se mi, da sem vam dal razumeti, da sem na strani princev. Če se ne motim, sva se celo zelo veselo šalila o verjetnem slučaju, ko bi vi dobili od kardinala ukaz, da me aretirate. Ste li vi pripadali kateri stranki? Da, brezdvomno. Torej, zakaj bi ne bili mi drugi privrženci te ali one stranke? Vi ste imeli svojo skrivnost, kakor smo imeli mi svojo; nismo je že izpomenili: tem bolje; to dokazuje, da znamo čuvati svoje skrivnosti.

— Ničesar vam ne očitam, gospod, pravi d'Artagnan, kritikoval sem vaše postopanje samo radi tega, ker je gospod grof La Fère govoril o prijateljstvu.

— In kaj mislite vi o tem? vpraša Aramis samozavestno.

D'Artagnanu je stopila takoj kri v glavo: vstal je ter odgovoril:

— Mislim, da je vaše postopanje pač tako, kakršno je pričakovati od jezuita.

Ko je videl Porthos, da d'Artagnan vstaja, se je tudi on dvignil. Štirje možje so si torej stali grozeče nasproti.

Pri d'Artagnanovem odgovoru se je Aramis zganil, kakor da hoče seči po meču.

Athos ga je pridržal.

— D'Artagnan, je rekel, vi prihajate nocoj sem še vsi razgreti od včerajšnjega dogodka. D'Artagnan, mislim sem, da je vaše srce dovolj plemenito, da bi se dvajsetletno prijateljstvo uprlo za četrto ure samoljubju. Povejte torej meni: ali mislite, da mi morete kaj očitati? Če sem kaj zakrivil, d'Artagnan, tudi priznam svojo krivdo.

Athosov resni, harmonični glas, je imel še vedno svoj stari vpliv na d'Artagnana, toda Aramisov glas, ki je postajal v trenutkih zle volje piker in hreščoč, ga je samo dražil. Odgovoril je torej Athosu:

— Mislim, gospod grof, da bi mi bili morali vi na gradu Bragelonne nekaj zaupati, in da bi mi bil moral ta gospod, nadaljuje, obrnivši se na Aramisa, istotako v svojem samostanu nekaj zaupati; potem bi se ne bil vmešal jaz v stvari, kjer sta mi morala priti vidva na pot; vendar pa me ni treba smatrati za tepca, če sem bil diskreten. Ko bi se bil hotel prepričati o razliki med onimi ljudmi, katere sprejema gospod d'Herblay po vrvi, ter onimi, katere sprejema po lestvi, bi ga bil lahko prisilil, da bi bil govoril.

— V kake stvari se vmešavate tu? zavpije Aramis, bled od jeze pri misli, ki se mu je posvetila v glavi, da ga je d'Artagnan opazoval ter videl z gospo Longueville.

— Vtikam se v stvari, ki so mi mari, in znam se delati, kakor da bi ne bil videl tega, kar mi ni nič mari; toda hinavce sovražim, in v to kategorijo štejem tudi mušketirje, ki se pretvarjajo v abbé-je in abbé-je, ki se pretvarjajo v mušketirje, in ta le gospod — pri tem se obrne na Porthosa — je tudi mojih mislij.

Porthos, ki ni bil doslej še govoril, je odgovoril z jedno samo besedo in jedno samo gesto.

Rekel je »da« ter segel po meču.

Aramis je skočil nazaj ter potegnil meč. D'Artagnan se je sklonil, pripravljen, da napade ali da se brani.

Tedaj je iztegnil Athos roko, tako zapovedujoče, kakor je znal samo on, potegnil hkratu počasi meč iz nožnice, odlomil železo na svojem kolenu od roča ter vrgel oba kosa od sebe na desno.

Nato se je obrnil proti Aramisu:

— Aramis, je rekel, zlomite svoj meč.

Ta je pomišljaj.

— Morate, nadaljuje Athos; potem pa pristavi tišje in mehkejšo: jaz hočem to, Aramis.

Tedaj je Aramis, še ves bled, toda premagan od tega vedenja in tega glasa, zlomil med svojima rokama šibko rezilo svojega meča, nato je prekrizal roki ter čakal, trepetaje od jeze.

D'Artagnan in Porthos sta obstala kakor otrpla. D'Artagnan ni potegnil svojega meča, Porthos je potisnil svojega nazaj v nožnico.

DOPISI.

Iz komenskega okraja.

Iz Komna. — Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda za komenski sodni okraj se je nabralo o priliki občnega zbora dne 24. novembra t. l. v društveni gostilni K 8-10, v gostilni gosp. Frana Kovačiča pa isti dan K 2—. Nadalje se je nabralo v nedeljo 1. t. m. v gostilni g. Andreja Smerdelja K 1-50, kojemu znesku je netmenovani dodal pri izročitvi zneska od strani g. Cotič Alojzija še 1 K. O priliki krsta prvega dečka v družini g. Josipa Kovačiča st. 49 se je nabralo 2 K. Darovala sta slednjic še g. Godnik Anton „Perin“ K 1— in g. Kovačič Fran št. 30 K —30. Skupaj se je torej na ta način nabralo znesek K 15-90. — Zraven tega delujejo pridno nabiralniki, kojih se je naročilo 13 ter so se razpostavili po celi okolici.

Poskrbelo se je tudi za razširjenje narodnega koleka. Podružnica obeta dobro vspevati ter se kaže za njo precej zanimanja.

Iz goriške okolice.

Iz Prvačine. — Aretovali so radi tatvine Jakoba Saksida iz Prvačine in ga pripeljali v goriške zapore.

V Prvačini je bil pri pretepu ranjen Izidor Sulič. — Pretepači so raznanjeni.

Iz Solkana. — Občinske volitve imamo pred pragom. Kako dalekosežnega pomena je izid takih volitev za blagor občine v gospodarskem, kulturnem in narodnem oziru, mi ni treba tu povdarjati, to ve in vidi vsakdo. Kakor si bomo 10., 11. in 12. decembra postlali, tako bomo spali. — Pustimo pri tem važnem momentu malenkostne osebnosti na stran ter zrmo z bistrim očesom le na končni smoter: korist občine, našo prosveto in narodno zastavo. Kar skupno v boj za te tri najljubše nam svetinje. Zlasti za zadojo nabrusim si britke meče, ker zguba prvih dveh bi se dala pozneje morda zopet kako popraviti, a narodnost zgnubljena ne bo več pridobljena, ona utone za vedno.

V naši občini imamo, žal, mnogo takih mož, ki nam niso baš najboljši prijatelji, ker — ptujci po krvi smotré le za tem, kako bi nas oškodovali in slabili, da bi tem laglje svoje tendence uveljavili. Kdor s takimi ob isti vrvi vleče, je z njimi naš sovražnik.

Dragi bratje po čuti in jeziku, odprimo si oči, dokler prepozno ni; po vestnem in modrem prevdardu volimo v starašinstvo te tresne, za občino delavne in narodne može, ne pa naših grobokopov.

Nesebičen naroden Solkanec.

Iz ajdovskega okraja.

V Velikih Žabljah se je poročil dne 29. pr. m. gosp. Andrej Paljk z g.čno Justino Savnikovo iz Bilj. Vse najbolje!

Težko telesno poškodovali so v Selu 4 fantje svojega sodruga Josipa Breclja. — Stvar je naznanjena okrajni sodnji v Ajdovščini.

V Vrhu pri Rihembergu je streljal po vasi Filip Mihelj, za kar se bo moral pred sodnijo zagovarjati.

Iz Batuj. Krstiti ni hotel pretečne dni batujski župnik nekega otroka. Rekel je, da mora pokazati boter spovednik listek drugače ne krsti otroka. Šele ko se mu je otrokov oče postavil po robu, se je udal in krstil.

Iz cerkljanskega okraja.

Bralno društvo v Otaležu vabi na občni zbor, ki se bo vršil 15. t. m. ob 12^{1/2}, pop. v društvenih prostorih. Dnevni red: čitanje zapisnika zadnjega izvanrednega občnega zbora; poročilo tajnika in blagajnika; volitev predstojništva in nadzorništva; slučajnosti. Vstop je dovoljen le članom.

O d b o r.

Kaj bi si dolgo belil glavo.

teta ima česar potrebuje, dragih daril pa ne morem kupovati. Fay-ove pristne mineralne pastile pa jo bodo razveselile — te je preizkusila in se jej dopadejo. S pol ducent., škatljic se jej prikupim in si bom v svesti, da sem dobro pogodil in vstregel. Fay-ove pristne Sodske mineralne pastile se dobi po vseh lekarnah, mirodilnicah in v trgovinah z mineralnimi vodami.

Glavno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, Dunaj IV. Grosse Neugasse 27.

Zveza narodnih društev.

Predavanja „Narodne prosvete“ v Gorici. — Kakor že naznanjeno, prično še ta teden stalna predavanja »Nar. prosvete.« Vrsto predavanj otvori profesor dr. Ozvald s ciklusom »Umetnost in uživanje umetnosti.« Predavanja bodo v prostorih »Pevskega in glasbenega društva« v Trgovskem domu vsako soboto ob 6^{1/2}, zvečer.

Predavanje v Mirnu. — V nedeljo dne 8. t. m. predaval bode v društvu »Ipava« dr. Ernest Dereani »Delavski higijeni«. Začetek ob 3^{1/2}, popoldne; vstop prost.

Predavanje v Sovodnjah. — V soboto dno 7. t. m. predaval bode v društvu »Nada« dr. Igo Jane »o razvoju ljudskih pravic v raznih državah in časih«. Začetek ob 7. zvečer; vstop prost.

Iz Št. Andreja. — Pri zadnji veselici »Bralnega in pevskega društva v Št. Andrežu« so preplačali sledeči gg.: dr. Dinko Puc 3 K, Andrej Lutman 2 K, N. N. 1-60 K, Zavavlav Fran, velep. 0-60 K, Žezlin Fran 0-60. Vsem tem se prav iskreno zahvaljujemo posebno pa g. N. N., kateri je daroval v pokrije stroškov 20 K, in oktetu »Bralnega in podpornega društva« iz Gorice za prijazno sodelovanje.

O d b o r.

Domače vesti.

„Liberalci proti kmetu“. — „Slovenec“ ima zopet kost, katero bo obiral dolgo časa; za spremembo je posodi v glodanje tudi „Gorici“. — V torek je priobčil „Slovenec“ celo uvodni članek, v katerem govori o znanih nujnih predlogih zastran draginje živil. Spraylja se poleg drugih poslancev tudi nad Streklja. Sleparsko bobneče, kakor zna le „Slovenec“, pravi, da treba pribiti za vse čase, da so glasovali slovenski liberalci za socialno-demokratski predlog Schrammlov, ki je naperjen naravnost proti obstoju našega kmečkega stanu. — Tako pravi slepar v „Slovencu“. — Kar se tiče našega poslance Štreklja, smo že povedali, da je storil prav, ko je glasoval za nujnost predloga, naperjenega proti draginji živil. Kraški in vipavski kmetič-vinogradnik, katerega zastopa Štreklj, se ne more pravi čisto nič ogrevati za želje tistih bogatih agrarcev na severju, ki niso več kmetje v pravem pomenu besede, ampak kmečki magnatje, kakoršnih pri nas ni. Tam gori je živinoreja razvita čudovito, pri nas je ni skoro nič. Kraški in vipavski kmetič imata toliko živine, kolikor je neobhodno potrebujeta. Če prižene živino na trg, stori to, ali ker nima krme ali ker treba prodati, da se še bolj ne zadolži. Kmetič iz Štrekljevega volilnega okraja prodaja le vino iz svojih pridelkov; drugega toliko, da skoro ne prihaja v poštev. Zato pa se njegovi interesi bližajo interesom delavca, in draginjo občuti tako, kakor meščan. — Radi tega ni nič drugega nego skrajno perfidna podlost od strani „Slovenca“ in njegovih trabantskih listov, da se zaganja v Štreklja, ker je glasoval za nujnost.

Za nujnost Šramlovega predloga je glasovalo v poslanski zbornici 207 poslancev, proti 192.

Iz „Slovenskega kluba“, to je Šusteršičevega, nista glasovala ne za ne proti poslancu Krek in Gostinčar, marveč sta se absentirala — „Slovenec“ pa laže, da so kot en mož zastopniki slovenskega ljudstva (ti naj bi bili „Slovenski klub“) glasovali proti nameravanemu uničenju našega kmečkega stanu. Torej v „Slovenskem klubu“ samem sta se dobila dva poslanc, ki sta bila najbrže za nujnost predloga, ali si nista upala glasovati, ker ni ukazal tako Šusteršič.

Za nujnost predlogov so glasovali tudi češki narodno-politiški poslanci. Ali tudi ti delajo naravnost proti obstoju kmečkega stanu? „Slovenec“, govori!

Večina v zbornici je glasovala za nujnost. Kaj je res ta večina proti kmetu? Saj je v njej vendar veliko število zastopnikov kmečkega ljudstva!

„Slovenec“ laže in slepari, kakor vedno, tako tudi glede tega glasovanja. „Slovenec“ si je postavil nalogo: lagati o naprednih poslancih, obkroževati jih, krasti jim čast in ugled. To svojo nalogo vrši res s čudovito doslednostjo, pa tako falotsko, da mu ga ni para niti med najzaprjenejšimi listi; krono nosi „Slovenec“.

Za „Slovencem“ se zaganja v Štreklja tudi Gregorčičeva „Gorica“. Ali naj se le —

zavedni kraški in vipavski Štrekljevi volilci, kmečki in delavski vedo, da je ravnal Štreklj prav ter mu bodo le hvaležni za dobro zastopanje koristij našega malega kmeta in delavca.

Porotne razprave. — V torek je začelo porotno zasedanje. Franc Brce, 54 let star, iz Dornberga, bivši zavarovalni agent, je bil obtožen požiga. Obtožnica pravi, da je Brce pred časom veliko zaslužil kot agent ter bi bil sedaj lahko dober posestnik; v družini so bili prepri. Leta 1904. je ranil očeta sin Franc tako, da je bil obsojen na 5 mesecev v ječo. Tisto leto je umrla žena in sin Franc. Brce se je bil razvedil ter je hotel živeti dobro. Ali to ne gre brez dela. Skušal se je trikrat usmrtiti, pa le navidezno. 21. jun. 1907. je spravlil v prvem nadstropju svoje hiše svojo obleko in perilo, potem pa zažgal s petrolejem polite kose bombaža. Gorelo je, Brce je gledal mirno požar. Drugi so prišli gasit. Nevernost, da se ogenj razširi, je bila velika. Brce se je izgovarjal. Prvotno je rekel, da je imel namen, zažgati hišo in vse, ali ko so zdravniki izjavili, da Brce ni slaboumen, kakor je hotel biti, je trdil, da je imel v sobi kodič ter da bi bil sam pogasil, če bi slutil, da se ogenj razširi. Brce je pred sodnijo pripovedoval dve uri dogodke svojega življenja, trdč, da družinski prepri so ga čisto zmešali, da ni odgovoren za svoje dejanje. Glede požara pravi, da ni imel namena zažgati, da bi zgorela hiša, ampak da bi ostrašil sina. Poklicanih je bilo več prič, ki so največ neugodno pričale o Brctu. Brce je bil obsojen na 2 leti ječe s postom vsak mesec. — Predsedoval je razpravi svetnik Rutar. Branil je Brce dr. Franko.

Včeraj se je vršila porotna obravnava proti Antonu Zullian, malemu posestniku iz Mdeje v Furlaniji, radi sleparije. Sleparil je za menjicami. Oškodovalne so različne osebe. Obsojen je bil na 13 mesecev ječe.

Danes se je imela vršiti porotna razprava proti odgovornemu uredniku „Soče“ na tožbo krčmarja Mihaela Brezigarja v Pevmi radi znanih „šalamov“ ob zadnji veselici tamkajšnjega bralnega in pevskega društva. Porotna klop je bila mešana. Ker je bilo treba podati obtožnico in inkriminovani članek tudi v laškem jeziku in pa ker se ni moglo dobiti tolmača, je sodni dyor razpravo prenesel.

Ženski zbor pevskega in glasbenega društva v Gorici bode imel četrtek dne 12. t. m. ob 6. popoldne v društvenih prostorih „Trgovski dom“ pristop od strani ljudskega vrta, svoj red i občni zbor. Spored: 1. Poročilo odbora, 2. konstituiranje zbora, 3. volitev predsednice in odbora, 4. slučajnosti. Na zbor se uljudno vabijo gospe in gospice, ki sodelujejo pri zboru tekom leta 1907./8 in one, ki so sodelovale tekom leta 1906./7. — Vabijo pa se posebej k pristopu v odbor gospe in gospice, ki imajo zmožnosti in veselje do petja. Redne zborove vaje se vrše tekom celega šolskega leta od 1. oktobra do konec junija po dvakrat na teden, vsak ponedeljek in četrtek od 6. do 7.

— Nikdar, pravi Athos ter dvigne desnico proti nebu, nikdar, to vam prisegam pred Bogom, ki nas vidi in sliši v tej svečani noči, nikdar moj meč ne zadene ob vašega, nikdar ne bo imelo oko za vas jeznega pogleda, nikdar ne udari moje srce v sovraštvo. Skupaj smo živeli, skupaj ljubili in sovražili; skupaj smo prelivali svojo krv, in morda obstoji med nami še mogočnejša vez nego je prijateljstvo, morda nas druzi tudi skupna krvda; zakaj vsi štirje smo sodili, obsodili in uničili človeško bitje, ki ga morda nismo imeli pravice spraviti s tega sveta, dasi se je zdelo, da spada bolj v pekel nego na ta svet. D' Artagnan, vedno sem vas ljubil kot svojega sina. Porthos, deset let sva spala drug poleg drugega; Aramis je vajin brat, kakor je moj brat; zakaj Aramis vaju je ljubil kakor vaju jaz še ljubim ter vaju bom vedno ljubil. Kaj more biti nam kardinal Mazarin, nam, ki smo ukrotili roko in srce možu, kakršen je bil Richelieu? Kaj more biti nam ta ali oni princ, nam, ki smo utrdili krono na glavi kraljice? D' Artagnan, prosim vas odpuščenja, da sem križal svoj meč z vašim; Aramis prosi isto Porthosa. In sedaj, sovražite me, če me morete; toda jaz vam prisegam, da bom vkljub vašemu sovraštvo čutil za vas samo spoštovanje in prijateljstvo. Ponovite sedaj moje besede, Aramis; in potem, če hočete vi in če hočeta onadva, ločimo se kakor prijatelji za vedno.

Nastal je za trenutek svečan molk, ki ga je prekinil Aramis.

— Prisegam, je dejal, z mirnim čelom in poštenim pogledom, toda z glasom, v katerem je še trepetal zadnji ostanek razburjenja; prisegam, da ne čutim več sovraštva do onih, ki so bili moji prijatelji; žal mi je, da sem se dotaknil vašega meča, Porthos; prisegam slednjic, da ne bom le nikdar več zavilhtel svo-

jega meča proti vašim prsim, temveč tudi, da ne bom v najskrivnejših svojih mislih čutil do vas niti sence sovraštva. Pojdite, Athos.

Athos se je zganil, kakor da hoče oditi.

— O, ne, ne! ne odhajajta! vsklikne d' Artagnan, v tistem nevzdržnem navdušenju, ki je izdajalo njegovo vročo kri in prirojeno mu dobrodušnost, ne odhajajta; zakaj tudi jaz hočem priseči. Prisegam, da bi rad dal poslednjo kapljo svoje krvi, poslednjo mišico svojega mesa, da si ohranim spoštovanje človeka, kakršen ste vi, Athos, in prijateljstvo moža, kot ste vi, Aramis.

— Sin moj! pravi Athos ter ga pritisne na srce.

— Jaz pa, pravi Porthos, jaz ne prisežem ničesar, toda zadahnem, saprament! Ko bi se moral boriti proti vam, mislim, da bi se dal prebosti skozi in skozi, zakaj nikogar na svetu nisem še ljubil, nego vas.

In pošten Porthos je začel točiti debele solze ter se vrgel Aramisu na prsi.

— Prijatelja, pravi Athos, glejta, to sem upal, to sem pričakoval od dveh src, kakršni sta vajini; da, rekel sem in ponavljam: naše usode so zvezane nerazdružno, dasi hodimo po različnih potih. Spoštujem vaše mnenje, d' Artagnan; spoštujem vaše prepričanje, Porthos. Toda dasi smo si nasproti iz raznih razlogov, ostanimo prijatelji; ministri, principi, kralji minejo kakor hudournik, domača vojna ugasne kakor plamen, toda mi, li mi še ostanemo? Slutnjo imam, da ostanemo.

— Da, pravi d' Artagnan, bodimo vedno mušketerji, in hranimo kot svojo edino zastavo oni znameniti prt iz trdnjave Saint-Gervais, v kateri je dal uveztí veliki kardinal tri lilijine cvetove.

— Da, pravi Aramis, kardinalisti ali fronderji, to nas malo briga! Polščimo si vedno svoje dobre se-

kundante v svojih dvobojih, udane prijatelje v težkih časih, vesele tovariše v zabavi!

— In vselej, pravi Athos, kadar se srečamo v ognju, dajmo pri sami besedi »trg Royal« svoje meče v levico in podajmo si desnice, in naj si bo sredi najhujšega klanja!

— Prekrasno govorite! pravi Porthos.

— Vi ste največji človek, pravi d' Artagnan, in vse nas presegate za deset komolcev!

Athos se nasmehne, neizrekljivo vesel.

— Torej je stvar končana, pravi na to. Gospodje, vaše roke! Ali ste še malo kristjanje?

— O, moj bog! pravi d' Artagnan.

— V tem slučaju bomo, odvrne Aramis, da ostanemo zvesti svoji prisegi.

— Ah! jaz sem pripravljen priseči, na karkoli, pravi Porthos, magari pri Mahomedu! Vrag naj me vzame, če sem bil še kdaj tako srečen kakor v tem trenutku!

In dobri Porthos si obriše svoje še vlažne oči.

— Ali ima kdo izmed vas kak križec? vpraša Athos.

Porthos in d' Artagnan se pogledata ter zmajata glave, kakor človek, ki si ga iznenadil.

Aramis se nasmehne ter sname s svojih prsi diamanten križ, ki mu je visel na biserni niti krog vratu.

— Tu je eden, je rekel.

— Prav, pravi Athos, prisezimo pri tem križu, ki je ne glede na tvarino, iz katere je narejen, vendarle križ, prisezimo, da ostanemo vedno in vkljub vsemu združeni, in naj bi ta prisega vezala nas, pa tudi naše potomce! Vam je všeč ta prisega?

— Da, odvrnejo vsi trije jednoglasno.

— Ah, izdajica! pošepče d' Artagnan tiho Aramisu na uho, pustili ste, da smo prisegli pri križu fronderke!

KONEC PRVEGA DELA.

Drevi ob 7^{1/2} Miklavžev večer v „Trgovskem domu“

popoludne. Priglasiti se je ali pri odboru v roke predsednice, ali pri društvenem pevovodji g. Josipu Michl ali pri vajah. Vsaka pevka je dolžna redno zahajati k vajam ter nastopati pri društvenih koncertih. Ako se oglašati dovoljno število, otvori se poseben tečaj za začetnice.

Za odbor:

tačasna predsednica, Milka Derepni.

Widmungskarte — Carta di destinazione. —

Črnovojnikji dobivajo pozive v nemškem in laškem jeziku. Kaj pristojno okr. poveljstvo in glavarstvo nimata tiskovin tudi s slovenskim besedilom? Za Lahe se presneto pazi, da ne dobijo tiskovin s slovenskim besedilom, za Slovence je pa vse dobro; in tudi nihče se ne vprè. — Zahtevamo za slovenske črnovojnikje pozive s slovenskim besedilom.

Prihodnja plesna vaja slovenske mladine v Čitalnici se vrši prihodnjo soboto dne 7. t. m. ob 8. zvečer ter se z isto zaključijo plesne vaje za leto 1907. Po novem letu se iste z nova prično. Dne 14. t. m. pa priredi mladina v Čitalnici veliko zimsko veselico z novo gledališko predstavo in petjem.

„Slov. brašno in podporno društvo v Gorici“ priredi v nedeljo dne 8. decembra t. l. v dvorani „Pri zlatem Jelenu“ veliko veselico s sledečim vspešnim: 1. Futik: „Triglav“, koračnica, svira vojaška godba. 2. Parma: „Pozdrav iz Gorenjskega“, svira vojaška godba. 3. Iv. pl. Zajc: „Himna Zvonimira“, poje društveni možki zbor. 4. Thierfelder: Menuet iz „Zlatoroga“, svira vojaška godba. 5. Hajdrih: „Cerkvici“, poje društveni oktet. 6. Parma: Intermezzo iz opere „Ksenija“, svira vojaška godba. 7. Pavčič: „Ženjica“, poje društveni mešan zbor. 8. Muhvič: „Veliki potpourri po slovanskih motivih“, svira vojaška godba. 9. Zrebanje vrednostnih dobrotkov. — Začetek ob 7. uri in pol zvečer. — Vstopnina 40 vin. Vsaka srečka 20 vin. — Z ozirom na to, da se vrši veselica v blag namen, se preplačila hvaležno sprejemajo. — K prav obilni udeležbi uljudno vabi ODBOR.

Nadaljni izkaz darov za srečkanje „Slov. brašnega in podpornega društva v Gorici.“ — N. N. blago za 5 bluz, trvdka Hedzet in Koritnik 1 prt in 6 prtičev, Živic Alojzij 1 nož in 1 kladvo, Šuligoj Jakob 1 budilnik, A. Dekleva, hotelir 4 butilke rizlinga.

Vsem blagim darovalcem izreka odbor najsrčnejšo zahvalo. Živeli posnemovalci!

Katoliški minister Gessmann in obrtniki. — Na nekem shodu obrtnikov na Dunaju v dvorani hotela „pri zlatem drevesu“ je omenil neki obrtnik, da je nasvetoval klerikalni minister Gessmann deputaciji malih obrtnikov, ki je prišla z neko prošnjo k njemu, „naj si obrtniki sami pomagajo, in potem jim bo že Bog pomagal“. Lep nasvet! Pomagaj si sam, Bog ti bo že pomagal, toda klerikalec nikdar!

„Riba pri glavi smrdi“. — „Gorica“ je ponatisnila cel naš uvodni članek pod tem naslovom v sobotni številki. Izrekamo jej zahvalo. Tako prihaja vsaj včasih resnica, britka resnica, tudi v predale „Gorice“, kjer se navadno pretaka le gola laž. Prosimo, naj še večkrat kaj ponatisne, zlasti o dr. Gregorčiču, da ga počasi spoznajo tudi klerikalni backi.

Za gledališče v Gorici je dovolil mestni svet goriški 4000 K (prej je dovoljeval 3000 K) s pogojem, da se, kadar nastopi opera, dasta vsaj 2 predstavi po nizkih cenah.

Shoda v nedeljo proti premestitvi slov. učiteljskega iz Kopa v Gorico, kateri so imeli sklicati tržaški laški učitelji s tukajšnjimi laškimi tovariši, ni bilo. Baje je določen za to drug dan — najbrže ga pa sploh ne bo.

Draginjako? — Je dovolil mestni svet goriški 22 učiteljem, vsakemu po 200 K, ter 20 učiteljicam, vsaki po 100 K.

Podčastnik Emanuel Modricky in njegova zaročenka sta v Gradišču ob Soči prenočevala v neki gostilni. Da se ogrejeta, vzela sta s seboj lonce oglja v svojo sobo. Zjutraj so našli njega zadušenega, ona pa je jedva še živeła.

Kako nabirajo klerikalci prispevke za novo cerkvo? — Dobil sem pred kratkim malo knjižico v roke, v kateri so z lepimi besedami in še lepšimi obljubami vlačili nevednemu ljudstvu težko prislužene kronice iz žepa za monumentalno svetišče, združeno s salezijanskim zavodom na Rakovniku pri Ljubljani. Glavna stvar pri tem seveda ni cerkev, pač pa velikanski zavod, kjer bodo Salezijarci udobno, brezskrbno živeli na račun slovenskega kmeta. Kako „pumpajo“! Na peti strani stoji: „Kdor daruje eno krono za svetišče Marije, pomočnice kristjanov, na Rakovniku, ima pravico

poslati svoje ime in skupno z imenom kako prošnjo ali zdihljeje. Ta imena, prošnje in zdihljeji se bodo prepisala z neizbrisljivim trnilom na pergamentne liste in se vdelala v stene novega tabernakelja pod belo svilo, ki pokriva notranjšče tabernakelja. Le bela tenka svila bo ločila vaša imena, zdihljeje in prošnje od Jezusovega ljubeznivega Srca.“ Za 500 K se vsaka ime ustanovnika v marmornato ploščo v bližini velikega altarja, za 400 K se vsaka ima na četrtem, za 300 K na tretjem, za 200 K na drugem, za 100 K na prvem stebri v svetišču. Za 200 K pride ime darovalca na spovednico, za 300 K na obhajilno mizo, za 120 K na večno luč.“ Kako je sedaj s svetiščem, ali je že pod streho, ali imajo še premalo vsekanih imen, mi ni znano. Pri klerikalcih se pride za denar v tabernakelj in potem v nebesa. Brez denarja pa v pekel!

— X.

Podpirajmo domačo industrijo! G. Ivan Jebračin, lastnik prve jugoslovanske tovarne za kavne surogate v Ljubljani, je društvu slov. književnikov in časnikarjev zopet podaril 50 K ter tako vnovič pokazal, kako visoko ceni pomen tega narodnega društva. To je že 5. petdesetak, ki ga je ta dobrotnik v teku enega leta naklonil našemu stanovskemu društvu. Slovensko kupujejo občinstvo, posebno pa zavedne Slovenke opozarjamo ob tej priliki, naj pri vsakem trgovcu izrecno zahtevajo izvrstni izdelek tega res slovenskega podjetja, ki se loči od tujih podobnih proizvodov po zakonito varovanem imenu „Zvezda“ kavna primes.

Deske je prenašal 25-letni Franc Vovk. Pri tem mu je spodrsnilo, da je padel kakih 6 m globoko, deske nanj. Nezavestnega so prenesli v bolnišnico. Težko da ga rešijo, ker ima pretresene možgane.

V Ogleju je padel po stopnicah neki Ivan Coz, in sicer tako nesrečno, da je ostal mrtev na licu mesta. Baje je bil vinjen.

Padel je kakih 5 metrov globoko pri delu 14-letni Al. Milkovič ter se pobil, vsled česar so ga prinesli k usmiljenim bratom.

Vidite, to je cela skrivnost:

Nesrečo pametno preprečiti je v vseh slučajih dobro, posebno pa v zdravstvenem oziru. Kdor se pa hoče v hladnih dnevih pred prehlajenjem varovati, ne bo varan ako jemlje Fay-ove Sodenske mineralne pastile. Ako se je pa bolezen že razvila, tedaj se mora pa še toliko bolj pridno jemati Fay-ove pristne Sodenske mineralne pastile. Dobe se za K 1-25 v. po vseh lekarnah, mirodiličnicah in trgovinah z mineralnimi vodami. — Ponarejene pastile zavrnite.

Glavno zastopstvo za Avstro-Ugrsko:
W. Th. Guantzert, Dunaj IV. Grosse Neugasse 27.

Trgovsko - obrtne in gospodarske vesti.

Nadomestne volitve v cenilno komisijo za osebno dohodnino. — Razglas. Naznanja se, da volilci lahko pregledajo imenike oseb imajočih pravico udeležiti se nadomestnih volitev v cenilno komisijo za osebno dohodnino namesto udov in namestnikov, kateri izstopijo glasom § 184. zakona z dne 25. oktobra 1896. (l. drž. z. št. 220) koncem leta 1907. v prostorih davčnega oddelka tuk. c. kr. okrajnega

glavarstva (Via dei Cappuccini št. 16. I. nadstropje, soba št. 8) skozi 9 dni začeni od 5. decembra t. l. ter da se lahko vloži morebitne prizive v smislu št. 184 omenjenega zakona v teku 8 dni od 5. decembra dalje pri prej omenjenem davčnem oddelku. C. kr. okrajno glavarstvo.

Centralna zadrúžna blagajna. — Finančni minister dr. pl. Korýtowski je povdarjal v zbornici potrebo ustanovitve centralne zadrúžne kase, ki bi v marsičem lahko nadomeščevala prepotreben kredit mali obrti in kmetijstvu in bi ne trpela pod pritiskom svetovne denarne krize ter bi bila splošnosti v mnogo večji blagor.

Živalski trg. — Na trg v ponedeljek je bilo privedenih 57 konjev, 917 prešičev, malih in velikih, ter 329 glav živine.

Projekt agrarne banke. — Dolgo časa se že razpravlja o ustanovitvi agrarne banke kot delniške družbe. Prosta agrarna zveza v našem parlamentu se je pred kratkim posvetovala o tem projektu, posvetovanja se je udeležil tudi poljedelski minister. Posebno se je povdarjalo, naj bi bila ta agrarna banka neke vrste centrala za kmetijske skladiščne zadruge in bi naj zadrugam dajala potreben kapital, da bi te lahko pokupile vse žito dotičnega okoliša. Sredstva, ki se za nakup žita določena, bi se dobila z emisijo zastavnih pisem agrarne banke. Tako bi ta banka regulirala cene žitu, da bi to ohranilo svojo zadostno ceno, da bi pa zopet te cene v slučaju slabe letine preveč ne prekoračilo. Ustanovitev te agrarne banke bo možna le v zvezi z uresničenjem načrta centralne zadrúžne blagajne.

Podraženje živil. — Radi podraženja neobhodno potrebnih živil, mineralnega olja in drugih svetil in premoga se upravičeno pritožujejo vsi nepremožni sloji, ki izvršujejo najpotrebnejše delo v industriji, obrti, trgovini in poljedelstvu. Skrajni čas bo, da bo država, dežela in občina skrbela, da se produkcija in prodaja najpotrebnejših živil monopolizira in prevzame v javno gospodarstvo.

Politični pregled.

Poslanska zbornica. — V seji dne 4. t. m. je ministrski predsednik predložil zbornici novoimenovanega ministra za deželno brambo FML Georgi.

V debato o nujnem predlogu posl. Masaryka glede napadov na vseučilišča je posegel tudi posl. Rybár.

Dr. Rybár je podal najprej zgodovinski pregled o položaju Jugoslovancev, ki so bili od nekdaj ena nazvestejših in nadržanih opor dinastije in so varovali avstrijsko državno idejo. Vedno pa so našli le razburjenje, ako so za se zahtevali ozire. Tako se godi tudi sedaj, ko se jih izroči na milost in nemilost Madjarom.

Izjavil je, da njegova stranka se ne bori proti negotbi iz opozicije, in protestira energično proti tlaku, ki se ga hoče izvrševati na njihovo mišljenje. Govornik je spomnil na protest proti protipoljskim predlogom in rekel, da nastop zbornice v prid zatiranim Hrvatim bi imel tudi gotovo dober učinek. Govornik je na to spregovoril o nujnem predlogu Masarykovem in izjavil, da, ako bi

isti hotel provzročiti le manifestacijo za svobodo vere in vesti, bi Jugoslovani potem radi zanj glasovali. Ker se pa interpretira predlog kakor protest proti očitjanju nestrpnosti, mora govornik kakor narodni Slovân nastopiti proti temu predlogu, ker to očitjanje je popolnoma opravičeno, zlasti glede nemških vseučilišč, kjer ravno nemški dijaki najhujše zatlačujejo Slované.

Govornik je spomnil na razne demonstracije proti slovanskim dijakom in profesorjem.

Poslanec Replich je izpodbil očitjanje o prenapolnjenju vseučilišč z židovskimi profesorji.

Posl. Glabinski je izjavil imenom poljskega kluba, da bo glasoval za nujnost

Generalnimi govorniki sta bila izvoljena Krek contra in Pernerstorfer pro.

Posl. Pernerstorfer govori v prid ločitvi cerkve od države.

Posl. Krek je rekel, da hoče liberalna javnost inscenirati s Masarykovim predlogom nekako ouverturo francoske politike. Ne na političnem polju, ampak na kulturnem priborijo si katoliki vseučilišča. Pozivlje katoliške dijake, naj si z učenostjo priboré profesure na vseučiliščih.

Po sklepnem govoru posl. Masaryka je bila razprava prekinjena ob 8. uri in tri četrt.

Ministrski predsednik baron Beck je v seji 3. t. m. v odgovor gledé pruske protipoljske predloge odgovoril, da absolutno ni dovoljeno umešavanje v notranje zadeve tuje države.

Nemški državni zbor razpravlja o protipoljski predlogi, po kateri se bo Poljake kar podilo iz njih rodne zemlje. Tako barbarstvo v XX. stoletju. Radi tega je vzrujana tudi cela Galicija.

Dr. Ivčević ni res izstopil iz „Zveze južnih Slovanov“, kakor so lagali farovski listi.

Hrvatski sabor je sklican na dan 12. t. m.

Razne vesti.

Mrtvo truplo novorojenčka se našli v cerkvi sv. Antona novega v Trstu. Zraven je bilo nemško pismo, da je otrok krščen na ime Viktor ter da se nabaja denar za pogrebne troške v pušici za miloščino.

Na davčnem uradu v Brščovu so pokradli neznan tатовi, kakor poročajo lvovski listi. 140.000 K. O tatovih ni ne duha ne sluha.

Pivovarna je zgorela v Storforsu pri Cambridgeu na Angleskem. Škode je 5 milijonov frankov.

Brezposelnih delavcev v Berolinu je sedaj okoli 25.000; največ jih spada k zidarski in rudarski obrti.

V Ljubljani je bila na južnem kolodvoru iz čakalnice II. nazr. vkradena c. kr. podpolkovniku J. Petrovanu lovska puška „Lancaster dvocevka“ vredna 140 K in pelerina vredna 40 K. Uzmovič ni znan.

Kar na kratko. — V Düsseldorfu je izjavil kardinal Fischer, ko je branil papeževo encikliko proti modernistom, da on ni nikak nazadnjaški bogoslovec; kdor tega ne veruje, bo ekskomuniciran!

Statistika. — Španska poslanska zbornica je izdala statistično knjigo, iz katere je razvidno, da je imela dežela od 1890. do marca 1905. skupno 242 ministrov. — Takoj za njo pride Avstrija.

Na izvoznem trgu tekališče Jos. Verdija

Bachmaier-jev

— veliki električni bioskop. —

Gledališče za predstave živih slik v naravni velikosti po najnovejšem Edizonovem modelu 1907. — Program je sestavljen le iz najnovejših in najzanimivejših svetovnih pojavov ter komičnih prizorov vsake vrste.

Zavod prve vrste. — Godbo proizvaja veliki koncertni orkestron. — Zvečer bajna razsvetljava. Dvakrat na teden popolnoma nov program. Predstave se vrše vsak dan ob 6. 7. 8. in 9. uri zvečer. Ob nedeljah in praznikih ob 10. in 11. uri dopoldne; popoldne ob 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. in 9. uri.

I. PROGRAM

od srede dne 3. do sobote 7. decembra.

- 1-5. Kamnelomi v Karari.
- 6-8. Senzacionalno kosilo. Mož in žena se spreta med kosilom. Zelo smešno.
- 9-13. Glas vesti, ali kaj se zgodi, če se starec z mlado žensko poroči.
- 14-18. Vila golobica. (barvana projekcija.)
- 19-30. Naskok na vojno ladjo. Največja angleška vojna ladja Dreadnongt. Krasno valovanje morja, torpedi pri delu pod vodo. Najkrasnejša projekcija sedajnosti.
- 31-35. Vesela ženitev. Smešni, zabavni prizori.
- 36-41. Mojzesovo življenje. Svetopisemski prizori.
- 42-45. Pozor, mož se vrača! (Humoristično-komični prizor.) Kaj se godi kadar ni moža doma.

VSTOPNICE: I. prostor 80 v., II. prostor 60 v., III. prostor 30 v. Otroci in vojaki do narednika plačajo za I. prostor 50 v., II. prostor 30 v. Ker je moje električno gledališče najlepši in najpopolnejši zavod svoje vrste, ki je dosegel po vsem svetu vsled izvrstne sestave programa ter vsled točnega prednašanja največjo pohvalo, se zanašam tudi na tukajšno p. n. občinstvo, da me poseči v obilnem številu.

Z odličnim spoštovanjem

II. PROGRAM

od ponedeljeka 9. In do srede 10. decembra.

- 1-3. Vodopadi reke Ozu na Japonskem. (V barvah). Po naravi posneta reprodukcija.
- 7-13. Zmaga cvetja. Fina slika v barvah. Cvetovi se spreminjajo v osebe. — Najdovršenejša reprodukcija.
- 13-22. Prvi poskusi zrakovplovca. Komičen prizor.
- 23-33. Otreški tатовi. (Drama). Tатовi ukradejo dečka neke boljše rodbine, ga nauče lagati in krasti. Obupani oče ga išče povsod. — Konečno najde dečka in ga reši.
- 34-40. Kopeniški stotnik.
- 41-45. Nojereja. Originalna slika.
- 46-56. Tekmovanje mačeh. Komičen velesmešen prizor.

I. Bachmaier, imetelj zavoda.

Razpis službe.

Na podlagi sklepa občinskega zastopa občine Komen od 27. novembra t. l. št. 22847 razpisuje podpisano službo organista oziroma pevovodje pri župni cerkvi sv. Jurija v Komnu ter pri podružnicah, koje službo je takoj nastopiti. Oziralo se boče le na sposobne prosilce, ki so lepega vedenja.

Plača po dogovoru. Z spričevali opremljene prošnje vložiti je na županstvo do vštetelega 10. decembra t. l. Vsa pojasnila daje županstvo.

Županstvo občine Komen

dne 30. novembra 1907.

Župan:

Jos. Volčič l. r.

Mehanična delavnica I. Potočnik & A. Hügel

GORICA — za vojašnico — GORICA
Telefon št. 71

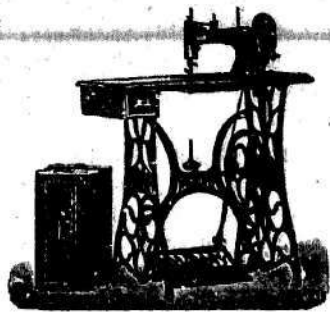
Koncesionirana inštalaterja za plinove, vodne in električne razsvetljave. Sprejemata oddajo in montiranje parne in gorkovodne kurjave; kompletne oprave kopalšč, vodovodov, preskrbujeta posestva, vile in občine z vodo, vodnjaki in sesalkami za vsake smotre in za vsako visočino, postavljata popolno električno razsvetljavo in električne naprave za proizvajanje sile, napeljujeata telefon, telegraf in strelovode.

V bogati zalogi imata tehnične predmete, kakor železo, kotlovinu, med (mesing), svinec in kositerne cevi, armature in priprave za paro-, vodo- in plinovode, vse vrste mineralnih olj, olja za automobile, parne in plivove motorje.

Zastopata tovarne za jeklo: „Pol-dihütte“, St. Pöltensko tovarno mehkega železa in livarno jekla, in „Ww. Lutz sinovi“ v Bludencu, t. j. tovarno, ki izdeluje posteklinat (email) peti in izveske.

Izdelujeta in imata v zalogi vsakovrstne predmete in inštalacijske priprave za močne in šibke tokove, pripomočke za inštalaterje. Imata tudi moderno opravljeno delavnico za galvanotehniko, pozlačenje, ponike, jevanje in za plastične nadržarke. — Mehanična delavnica z motorjem obratom in s precizijskimi stroji za fino izdelovanje in za različne izdelke, katere se proizvajata na vrtečih in pooblačilnih strojih. Poprave na vsakovrstnih parnih in plinovitih motorjih se skrbno izvršujejo. — Točna postrežba in zmerne cene. — Načrti proračuni brezplačno.

Pfaffovi šivalni stroji

so res najboljši za rodbinsko rabo, kakor na pr. za šivanje, krpanje in umetno vezenje. — Neprekosljivi za obrtne namene, šivajo naprej in obratno, tiho in mirno brez vsakega ropota. Jamčiva do 10 let.

Glavna zaloga in zastopstvo

SAUNIG & DEKLEVA V GORICI

Magistratna ulica št. 1.

Imava v zalogi tudi šivalne stroje raznih drugih vrst in tovaran.

Cene zmerne, pogoji ugodni.

Slavno občinstvo je naproščeno, da pred nabavo šivalnega stroja zahteva cenik, kateri se pošlje zastoj in franko

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Komnu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporočata se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Sius. št. 2.

Filijačka v Dornbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinerega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporočata goriške pince, počlice itd.

Absolvent

III. razr. trgovske šole v Celju

sprejme službo

kot trgovski sotrudnik.

Knjigovodstvo, korespondenca v slov. in nemškem jeziku.

Ponudbe na naše upravništvo.

Največja iznajdba!

Samo 2:55 gld. stane

po najnovejši iznajdbi sestavljena, 36 ur idoča nikel-remont. žepna ura s sekundnikom, znamka „System-Roskopf-Patent“. Ta ura ima svetilkačo se cifernico — tako, da se vidi na uro tudi v temi. Garantira se pisмено za 3 leta. (Uri priložimo brezplačno lepo verižico ter 5 okraskov).

Fina, lepo izrezljana srebrna ura za gospode z verižico vred stane samo gld. 5:55.

Za neugajajoče se povrne denar. Vsaka nevarnost je izključena. Odpošilja se proti povzetju ali proti naprej plačilu.

M. J. Holzer-jeva vdova Marija Holzer

tovarniška zaloga ur, zlatnine, srebrnine, kitajskega srebra ter zaloga godal

KRAKAU St. Gertrudgasse 29. Hochparterre

(preje Dietelgasse 73).

Ceniki zastoj in poštnine prosto. — Iščejo se potniki!

Poprava in komisijska zaloga dvokoles

Waffenrad z dveletnim

in Bayal z enoletnim jamstvom

pri

Batjelu

v Gorici, Via Duomo št. 3.

Prodaja tudi na mesečne obroke.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Račtelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče niračarskega in drobnege blaga ter tkanin, preje in stitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojaše in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni vencl. — Mašne knjžice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, trava in detelje.

Najboljše oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 35-8

Največji dobitnik Mark 600.000 Naznanilo Za dobitke garan-tira država sreče.

Prvo žrebanje 19. decembra.

Vabilo k udeležbi

dobitnih šans

pri denarni loteriji, za katero garantira država Hamburg in pri kateri je

9 milijonov 841.476 Mark dobitkov.

Glavni dobitki te prekernotne denarne loterije so sledeči: Največji dobitnik je v srečnem slučaju 600.000 Mark.

1 premija à 300.000 Mk.	1 dobitnik à 40.000 Mk.
1 » » 200.000 »	1 » » 30.000 »
1 » » 60.000 »	7 » » 20.000 »
1 » » 50.000 »	1 » » 15.000 »
1 » » 45.000 »	11 » » 10.000 »
1 » » 40.000 »	46 » » 5.000 »
1 » » 35.000 »	103 » » 3.000 »
1 » » 30.000 »	163 » » 2.000 »
1 dobitnik » 100.000 »	539 » » 1.000 »
1 » » 60.000 »	693 » » 800 »
1 » » 50.000 »	181 » » 200 »

V celom obsega loterija, katera je 7 razredov razvrstena 100.000 srečk s 48.405 dobitki v 8 premijah, tako da mora približno polovica vseh srečk z gotovostjo zadeti.

Največji dobitnik I. razreda znaša v srečnem slučaju 50.000 Mark ter se zviša v 2. razredu na 55.000 Mark, v 3. razredu na 60.000 M., v 4. na 65.000 M., v 5. na 70.000 M., v 6. na 80.000 M. in v 7. na 90.000 M.

Srečkanje je postavno določeno.

Cene srečkam 1. razreda so sledeče: cela orig. srečka M. 6.— ali K 7.— pol » » » 3.— » » 3:50 četrt » » » 1:50 » » 1:75

Vloge za ostale razrede, kakor tudi natančno določilo dobitkov je razvidno iz uradnih z državnim grbom opremljenih srečkovnih listin, katero razpošiljam na zahtevo zastoj in poštnine prosto.

Vsak vdeleženc loterije dobi takoj po dovršenem srečkanju uradno listino, ne da bi jo moral še-le zahtevati.

Izplačevanje in določanje dobitkov se oskrbi strogo tajno.

Naročila sprejemam proti povzetju ali pa proti naprej plačilu.

Oglasiti se je torej v svrhu naročil predstojčega srečkanja takoj, ali pa vsaj do

19. decembra

zajpno na naslov:

Samuel Heckscher senr.

Bankgeschäft v HAMBURGU.

Kožuhovne ovratnike

(boa)

v največji izberi — po čudovito nizkih cenah

Raznovrstne pletenine za zimo

Jaegerperilo i. t. d.,

naj si v lastno korist ogleda vsakdo pred nakupom v trgovini

J. ZORNIK — Gorica, Gosposka ulica št. 10.

Cene brez vsake konkurence! — Kakovost blaga najboljša! Solidna postrežba! — Cene stalne!

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga s neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugin register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%, večje, stalno založene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorec«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadruginem uradu v Trgovskem domu.

Načelstvo in nadzorstvo.

SVETOVNO ZNANI

FERNET-BRANCA

BRATOV BRANCA V MILANU

Jedini lastniki načina za izdelovanje,

je najbolj učinkujoča želodčna grenčica sveta!

Neizogibno potrebno v vsaki družini!

Dobiva se v vsaki boljši delikatesni trgovini in v vsaki kavarni!